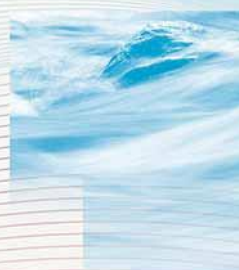

Quickscan Ecologie

Langesteeg 9a, Leusden

Documentcode: 15M8055.RAP001.Qse

Quickscan Ecologie

Langesteeg 9a, Leusden

Documentcode: 15M8055.RAP001.Qse

Opdrachtgever

Boomgoed B.V.
Schoolsteeg 1
3831 KC Leusden

Contactpersoon opdrachtgever

De heer T. van de Boom

Contactpersoon LievenseCSO

De heer T. Gerritsma
T: 088 - 910 2055
E: TGerritsma@LievenseCSO.com

Projectcode	15M8055
Documentnummer	15M8055.RAP001.Qse
Versiedatum	15 mei 2018
Status	Definitief

Autorisatie			
Documentnummer	Versiedatum	Status	
15M8055.RAP001.Qse	15 mei 2018	Definitief	
Opgesteld door:	Functie	Datum	Paraaf
D. Habers	Adviseur ecologie	15.05.2018	
Geverifieerd door:	Functie	Datum	Paraaf
J. van Mil	Adviseur ecologie	15.05.2018	
Akkoord projectleider:	Functie	Datum	Paraaf
T. Gerritsma	Planoloog	15.05.2018	

LIEVENSECSO MILIEU B.V.

BUNNIK

Postbus 2
3980 CA Bunnik
Regulierenring 6
3981 LB Bunnik

LEEWARDEN

Postbus 422
8901 BE Leeuwarden
Orionweg 28
8938 AH Leeuwarden

DEVENTER

Postbus 2018
7420 AA Deventer
Gotlandstraat 26
7418 AZ Deventer

MAASTRICHT

Postbus 1323
6201 BH Maastricht
Sleperweg 10
6222 NK Maastricht

HOOGVLIET

Postbus 551
3190 AM Rotterdam-Hoogvliet
Hoefsmidstraat 41
3194 AA Rotterdam-Hoogvliet

E-mail: info@LieverseCSO.com
KvK-nummer: 30152124

Website: LieverseCSO.com
BTW-nummer: NL. 8075.03.368.B.01

IBAN: NL63 ABNA 0570208009

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	Pagina
1 Inleiding	1
2 Plangebied.....	3
2.1 Huidige situatie	3
2.2 Planontwikkeling en geplande ingrepen	4
3 Onderzoeksoepzet.....	5
3.1 Beschikbare gegevens	5
3.2 Veldbezoek	5
3.3 Toetsing aan de Wet natuurbescherming.....	5
4 Beschermde soorten	6
4.1 Wettelijk kader	6
4.2 Planten	6
4.3 Grondgebonden zoogdieren	6
4.4 Vleermuizen	7
4.5 Amfibieën	8
4.6 Reptielen	8
4.7 Vissen	9
4.8 Libellen, dagvlinders en overige ongewervelden.....	9
4.9 Vogels	10
5 Beschermde gebieden.....	11
5.1 Natura 2000-gebieden	11
5.2 Natuurnetwerk Nederland	11
6 Toetsing en eindconclusie	13
6.1 Toetsing beschermde soorten	13
6.2 Toetsing beschermde gebieden	15
6.3 Eindconclusie.....	15
6.4 Advies	16

Bijlagen

Bijlage 1	Wetgeving en beleid
Bijlage 2	Literatuur
Bijlage 3	Kaart regionale ligging
Bijlage 4	Foto's van het plangebied
Bijlage 5	Resultaten NDFF

1 Inleiding

In opdracht van de heer T. van de Boom van Boomgoed B.V. heeft LievenseCSO Milieu B.V. een Quicksan Ecologie uitgevoerd voor de sloop van een van de twee bestaande woningen en de herontwikkeling van het terrein met vier nieuwe woningen aan de Langesteeg 9a te Leusden

De geplande ontwikkeling is niet mogelijk op grond van het geldende bestemmingsplan. Om die reden dient een nieuw bestemmingsplan opgesteld te worden waarmee wordt afgeweken van het geldende bestemmingsplan. Onderdeel hiervan is een conditionerend onderzoek ecologie: een toets van de ingreep aan de Wet natuurbescherming (hierna Wnb; zie bijlage 1). De toetsing (quicksan) wordt gedaan middels een oriënterend veldbezoek en bureaustudie van de beschikbare verspreidingsgegevens.

De quickscan of vooronderzoek is geen soortgerichte inventarisatie, maar de eerste fase in het kader van de procedure van de Wnb. De Wnb voorziet sinds 1 januari 2017 in het wettelijk kader voor de bescherming van Natura 2000-gebieden, planten- en diersoorten en houtopstanden. In de Wnb zijn de provincies primair bevoegd gezag voor bescherming van soorten en natuurgebieden. De voorliggende quickscan leent zich niet direct voor een eventueel noodzakelijke ontheffingsaanvraag voor de geplande planontwikkeling.

Het doel van de quickscan is, om op basis van een literatuuronderzoek en een veldbezoek, een inschatting te maken of:

- beschermde planten- en diersoorten in het plangebied of directe omgeving voorkomen;
- de planontwikkeling mogelijk effect(en) heeft op de al dan niet aanwezige beschermde planten- en diersoorten en daarmee mogelijk strijdig is met de soortenbescherming conform de Wnb;
- een noodzaak aanwezig is voor het uitvoeren van een nader onderzoek naar de mogelijk voorkomende beschermde planten- en diersoorten, door een gerichte veldinventarisatie volgens de geldende protocollen;
- de planontwikkeling plaatsvindt in of nabij een beschermd natuurgebied (Natura 2000-gebied) of het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voormalige EHS) en of daarbij sprake is van de noodzaak voor onderzoek in het kader de gebiedsbescherming conform de Wnb en/of het provinciale beleid omtrent het NNN, inclusief externe werking.

Zowel bij mogelijke effecten als bij onvoldoende gegevens over de mogelijke aanwezige beschermde soorten of gebieden (Natura 2000 of NNN-gebieden), volgt doorgaans het advies voor het uitvoeren van een nader onderzoek (volledige veldinventarisatie). Op basis van een nader onderzoek kan een ontheffing in het kader van het soortenbeschermingsdeel van de Wnb worden aangevraagd bij het bevoegd gezag.

LievenseCSO Milieu B.V. is door Normec Certification gecertificeerd voor de ISO 9001- en de 14001-normen en heeft een eigen kwaliteitssysteem. De medewerkers van LievenseCSO Milieu B.V. voor de uitvoer van flora- en faunaonderzoeken zijn allen VCA gecertificeerd. Daarnaast is LievenseCSO Milieu B.V. lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB).

LieveenseCSO Milieu B.V. is niet aansprakelijk voor (vervolg)schade welke kan voorkomen op basis van de inhoud en resultaten van de opgestelde quickscan. Dit rapport is opgesteld op verzoek van de opdrachtgever en is zijn eigendom.

2 Plangebied

2.1 Huidige situatie

Het plangebied is gesitueerd aan de Langesteeg 9a te Leusden (zie figuur 2.1, de regionale ligging is weergegeven in bijlage 3). Het plangebied is circa 1,4 hectare groot. Op het perceel staat een voormalig agrarisch bedrijf, twee woningen en meerdere opslagboxen. Het perceel wordt aan de noord- zuid- en westzijde begrensd door agrarische percelen, en aan de oostzijde door een bomenrij en een agrarisch perceel.

Figuur 2.1: situering van het plangebied (rode contour; bron kaart: Opdrachtgever)

Figuur 2.2: Aanzicht schuren vanuit het oosten

Figuur 2.3: Aanzicht op de noordoostelijke schuur vanuit het zuiden

2.2 Planontwikkeling en geplande ingrepen

Het plan omvat de sloop van de schuren en panden van het agrarisch bedrijf, de opslagboxen en één van de woningen (nummer negen). Vervolgens worden vier nieuwe, vrijstaande woningen gerealiseerd met een landschappelijke herinrichting van het plangebied (zie figuur 2.4).

Figuur 2.4: Visie van de toekomstige inrichting van het plangebied

3 Onderzoekopzet

3.1 Beschikbare gegevens

Grote delen van Nederland zijn in de afgelopen jaren onderzocht op aanwezige beschermde soorten. De gegevens afkomstig van deze onderzoeken zijn grotendeels gepubliceerd in boeken (soortverspreidingsatlassen), rapportages of zijn op internet te raadplegen. Voor deze quickscan is tevens gebruik gemaakt van de informatie uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, 2018,). De beschikbare gegevens over het voorkomen van beschermde natuurwaarden in en binnen de invloedsfeer (tot maximaal 5 kilometer, afhankelijk per soortgroep) van het plangebied zijn voorafgaand aan het veldbezoek geanalyseerd en in het veld geverifieerd.

3.2 Veldbezoek

Inzicht in het voorkomen van beschermde soorten wordt verkregen door het uitvoeren van een oriënterend veldbezoek. Met dit veldbezoek kan beoordeeld worden of de planten- en diersoorten die in de bestaande gegevens zijn genoemd, ook daadwerkelijk in het gebied voorkomen of verwacht kunnen worden. Daarnaast kan worden beoordeeld of ook andere beschermde soorten voorkomen of te verwachten zijn op basis van de aanwezige terreinkenmerken en beheer.

Het oriënterend veldbezoek is door LieveenseCSO Milieu B.V. op 3 april 2018 uitgevoerd. Het veldonderzoek is uitgevoerd door de heer D. Habers. Ten tijde van de inspectie was het 15 °C, licht bewolkt en stevige wind (4 Bft) uit zuidzuidwestelijke richting.

3.3 Toetsing aan de Wet natuurbescherming

De omvang van de werkzaamheden en de veranderingen die worden aangebracht in het plangebied vormen de basis voor de effectenbeoordeling. De effectenbeoordeling houdt rekening met tijdelijke effecten (gedurende de uitvoering van de werkzaamheden) en langdurige effecten (na de uitvoering). In hoeverre het mogelijk is om een complete effectanalyse te maken, is afhankelijk van de volledigheid en bruikbaarheid van de beschikbare verspreidingsgegevens en duidelijkheid over de uit te voeren werkzaamheden en uitvoeringsplanning.

In de effectenbeoordeling wordt ervan uitgegaan dat de werkzaamheden gedurende daglichtperiode worden uitgevoerd. Omdat de exacte werkzaamheden, uitvoeringsperiode en -duur nog niet bekend zijn, wordt in de effectenbeoordeling aangegeven in welke periode veel dan wel weinig (of geen) effecten worden verwacht. Wanneer aanvullend onderzoek noodzakelijk blijkt, is dat ook beschreven, de effectenbeoordeling kan pas na uitvoering van het noodzakelijke soortgerichte onderzoek worden afgerond.

4 Beschermde soorten

4.1 Wettelijk kader

De Wnb voorziet in de bescherming van planten- en diersoorten (zie bijlage 1). De basis wordt gevormd door de zorgplicht (artikel 1.11) waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. In de Wnb zijn hiernaast, op basis van internationale afspraken, drie beschermingsregimes opgesteld voor strikt beschermde soorten:

- Artikel 3.1: Vogelrichtlijnsoorten
- Artikel 3.5: Habitatrichtlijnsoorten en soorten van de Conventie van Bern Appendix II en de Conventie van Bonn Appendix I.
- Artikel 3.10: Andere (nationale) soorten

Elk van de drie beschermingsregimes kent zijn eigen soortenlijsten met daarbij eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffingsverlening. Voor de eerste twee beschermingsregimes sluiten deze nauw aan bij de verboden en uitzonderingen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere soorten geldt een minder strikt regime. In bijlage 1 staat uitgelegd welke verboden dit zijn en wat deze inhouden. In dit hoofdstuk volgt een overzicht van alle beschermde soorten die in het plangebied of de directe omgeving zijn waargenomen of te verwachten zijn.

4.2 Planten

Vanuit verspreidingsgegevens wordt het voorkomen van korensla, Kartuizer anjer en muurbloem in de ruime omgeving van het plangebied verwacht (NDFF, 2018).

- Korensla prefereert open, zonnige, droge stikstofarme, matig voedselrijke, kalkarme, zure zandgronden, welke in het gebied niet aanwezig zijn.
- De Kartuizer anjer staat op zonnige, warme en droge, matig voedselarme en uitgesproken stikstofarme, basenrijke en vaak kalkhoudende grond, dit habitat is in het plangebied niet aanwezig.
- Muurbloem komt in Nederland van nature voor op oude muren van kerken, ruïnes, stadswallen en forten. Het zijn altijd muren die met een zachte kalkspecie zijn gemetseld. Dit habitat is in het plangebied niet aanwezig. De waarneming in het plangebied komt van de paradijsweg in Oud-Leusden.

Tijdens het veldbezoek zijn geen geschikte groeiplaatsen voor deze of andere beschermde planten waargenomen. Op basis van het veldbezoek, de literatuur en de aanwezige terreinkenmerken wordt het voorkomen van korensla en andere beschermde plantensoorten uitgesloten.

4.3 Grondgebonden zoogdieren

De verspreidingsgegevens van grondgebonden zoogdieren (Broekhuizen *et. al.*, 2016; NDFF, 2018) geven aan dat in de directe omgeving (tot 5 kilometer) van het plangebied diverse beschermde grondgebonden zoogdierensoorten kunnen worden aangetroffen. Voor enkele van de mogelijk voorkomende soorten (onder andere bosmuis, egel, haas en ree) geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling (Provincie Utrecht, 2017). Dit wil

zeggen dat voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling geen ontheffing van de Wnb hoeft te worden aangevraagd. Voor deze groep soorten geldt echter wel, net als voor niet beschermde soorten, te allen tijde de zorgplicht. De vrijstelling geldt niet voor de in de verspreidingsgegevens vermelde soorten: boommarter, das, otter, steenmarter en waterspitsmuis. De aanwezigheid van deze soorten wordt echter uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt habitat:

- De boommarter heeft de voorkeur voor een bosrijke omgeving met voldoende dekking in de vorm van een kruid- of struiklaag. Door het ontbreken van dit habitat in het plangebied en de direct omgeving wordt de aanwezigheid boommarter in het plangebied uitgesloten.
- Het verspreidingsgebied van de das heeft het zwaartepunt op de oostzijde van Nederland en de Utrechtse heuvelrug. De das heeft de voorkeur op kleinschalige cultuurlandschappen met voldoende dekking in de vorm van houtwallen en heggen. In het plangebied is een kleine houtstapel aanwezig, hier zijn echter geen sporen van de das aangetroffen. In het plangebied is verder geen habitat van de das aangetroffen. Ook zijn geen sporen van de das (sporen, wissels, snuitpuntjes, poep e.d.) waargenomen. Op basis van de verspreidingsgegevens en het veldbezoek wordt de aanwezigheid van verblijfplaatsen van de das in het plangebied uitgesloten. In de ruime omgeving zijn mogelijk wel burchten aanwezig. Het plangebied maakt mogelijk deel uit van niet-essentieel leef- en foerageergebied, in de omgeving is ruim voldoende leefgebied aanwezig.
- De eekhoorn is net als de boommarter vooral gebonden aan bossen met voldoende nestgelegenheid en voldoende foerageer mogelijkheden. In het plangebied is dit habitat niet aanwezig, waardoor de aanwezigheid van de eekhoorn wordt uitgesloten.
- De steenmarter is een cultuurvolger die in Nederland vooral voorkomt in kleinschalige cultuurlandschappen en parken maar ook in open terrein en in het stedelijk gebied. Op basis hiervan kan steenmarter niet zonder meer worden uitgesloten. Het plangebied zelf bestaat uit een aantal opslagboxen, schuren en een woning. In de opslagboxen en de woning is geen mogelijkheid tot betreding van de steenmarter. De schuren kan de steenmarter wel betreden. In en om deze schuren zijn geen sporen (zoals vraatsporen aan kabels en/of isolatiemateriaal, prooi-resten en latrines of nestlocaties) aangetroffen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen of aanwijzingen van deze of andere beschermde zoogdieren aangetroffen. Op basis van de bekende verspreidingsgegevens, de habitatsituatie in het plangebied en de beperkte dekking wordt de aanwezigheid van andere beschermde zoogdieren uitgesloten.

4.4 Vleermuizen

De verspreidingsgegevens van vleermuizen (Broekhuizen *et. al.* 2016; NDFF 2018) geven aan dat in de regio van het plangebied vleermuizen kunnen voorkomen. Alle vleermuizen zijn strikt beschermd conform de Wnb. Uit de directe omgeving bekende waarnemingen (tot 1 kilometer) van voorkomende vleermuizen zijn gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Binnen 5 kilometer van het plangebied zijn waarnemingen van baardvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, tweekleurige vleermuis en watervleermuis bekend.

Geen van de aanwezige te slopen gebouwen in het plangebied is geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen wegens het ontbreken van een spouwmuur of isolatie. De bomenrij aan de oostzijde van het plangebied maakt mogelijk onderdeel uit van een vliegroute of

verblijfplaats van vleermuizen. Deze bommenrij zal door de geplande ingreep niet verloren gaan. Negatieve effecten op vliegroutes of verblijfplaatsen worden voor vleermuizen niet verwacht.

4.5 Amfibieën

De verspreidingsgegevens van amfibieën (NDFD 2018; RAVON 2014) geven aan dat in de omgeving (tot 5 kilometer) van het plangebied diverse amfibieënsoorten aanwezig kunnen zijn. De mogelijk voorkomende soorten zijn veelal nationaal beschermde soorten zoals: bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Voor deze soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling (Provincie Utrecht, 2017). Dit wil zeggen dat voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling geen ontheffing van de Wnb hoeft te worden aangevraagd. Voor deze groep soorten geldt echter wel, net als voor niet beschermde soorten, te allen tijde de zorgplicht.

Deze vrijstelling geldt niet voor de mogelijk voorkomende soorten heikikker, kamsalamander, poelkikker en vroedmeesterpad. De aanwezigheid van deze soorten binnen het plangebied wordt echter uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt habitat (Creemers & Van Delft, 2009):

- Het voorkomen van heikikker wordt uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het plangebied (in hoog- en laagveengebieden en vochtige heidegebieden waar sprake is van veenvorming).
- De kamsalamander komt voor in bosrijk kleinschalig landschap met houtwallen en struweel in de buurt van voortplantingswater. In het plangebied en de directe omgeving zijn geen geschikte voortplantingswateren voor deze soort aanwezig, waardoor de aanwezigheid van deze soort wordt uitgesloten.
- Het voorkomen van poelkikker wordt uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt habitat (bij voorkeur onbeschaduwde, voedselarme, schone wateren waarvan de oever bij voorkeur begroeid is).
- Het habitat van de vroedmeesterpad bestaat uit stenige structuur van de bodem, ruderaal terrein (groeven), half natuurlijke graslanden en steden en dorpen (Creemers & Van Delft, 2009). De soort is water en warmte minnend en heeft behoefte aan schuilplaatsen in de vorm van holletjes, spleten, stenen en de aanwezigheid van bodemreliëf. De soort komt van nature voor in Zuid-Limburg. In de provincie Utrecht is de soort uitgezet en komt zuidwestelijk van het plangebied voor in de bebouwde kom van Leusden. In het plangebied wordt de soort niet verwacht.

De aanwezigheid van deze en andere strikt beschermde amfibieënsoorten wordt uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt voortplantings- en/of winterhabitat zoals beschreven in Creemers & Van Delft (2009).

4.6 Reptielen

De verspreidingsgegevens van reptielen (NDFD2018; RAVON 2014) geven aan dat in de directe omgeving (tot 1 kilometer) van het plangebied de hazelworm, levendbarende hagedis, ringslang en zandhagedis aanwezig kunnen zijn. Tijdens het veldbezoek zijn geen individuen of sporen van beschermde reptielen aangetroffen. Het plangebied is bovendien ongeschikt als verblijfsgebied voor deze soorten door het ontbreken van geschikt habitat:

- De adder heeft een voorkeur voor hoge zandgronden en hoogveenlandschappen en een rijke vegetatiestructuur in halfopen tot open gebied. De adder kan in het plangebied worden uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt habitat.

- De hazelworm komt voor in een breed scala aan habitats, maar heeft de voorkeur voor een structuurrijke (vochtige) vegetatie met afwisseling van schuil- en zonplaatsen. Dit is in het plangebied niet aanwezig, op basis hiervan kan de soort worden uitgesloten in het plangebied.
- De levendbarende hagedis is gebonden aan vochtige heide of vennen en structuurrijke weg en spoorbermen en ruigte. Op basis hiervan wordt deze soort in het plangebied uitgesloten.
- De ringslang is gebonden aan waterrijke habitats met een voorkeur voor zandgronden en op de overgangen van zandgrond naar veen- en kleigronden. Daarnaast kan de soort ook gevonden worden in bos, struweel en nabij infrastructuur (wegen, spoorwegovergangen). In het plangebied is dit habitat niet aanwezig, de aanwezigheid van ringslang kan worden uitgesloten.
- De zandhagedis is sterk gebonden aan duin- en heidegebieden en wordt op basis hiervan in het plangebied uitgesloten.

Gezien het terreingebruik en de habitateisen (Creemers & Van Delft, 2009) wordt ook de aanwezigheid van andere beschermde reptielensoorten uitgesloten.

4.7 Vissen

De verspreidingsgegevens van vissen (NDFF 2018; RAVON 2014) geven aan dat in de directe omgeving (1 kilometer) van het plangebied geen beschermde vissen voorkomen. In het plangebied zijn geen watervoerende sloten aanwezig. Op basis van de verspreidingsgegevens en de aanwezige biotopen wordt het voorkomen van beschermde soorten uitgesloten.

4.8 Libellen, dagvlinders en overige ongewervelden

De verspreidingsgegevens van libellen, dagvlinders en overige ongewervelden geeft aan dat gevlekte witsnuitlibel en Kempense heidelibel als beschermde soorten in ruime omgeving (tot 5 kilometer) van het plangebied voorkomen (NDFF, 2018, Bos *et. al.*, 2006; vlinderstichting.nl):

- De aanwezigheid van de gevlekte witsnuitlibel binnen het plangebied kan worden uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt habitat. De gevlekte witsnuitlibel is voor zijn habitat voornamelijk afhankelijk van laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen. Daarnaast maakt de soort ook gebruik van sloten en plassen. Voor de voortplanting en het opgroeien van de larve is de gevlekte witsnuitlibel afhankelijk van een goed ontwikkelde onderwatervegetatie of zelfs verlandde watergang. Dit is in het plangebied niet aanwezig.
- De Kempense heidelibel is afhankelijk van ondiepe moerassen en brede verlandingszones van vennen en plassen. De soort maakt ook gebruik van wateren met een kunstmatige lage waterstand in het water zoals visvijvers, rijstvelden en koelvijvers. Dit habitat is in het plangebied niet aanwezig, deze soort kan dan ook worden uitgesloten.

De aanwezigheid van andere beschermde libellen, dagvlinders of overige ongewervelden wordt uitgesloten door het ontbreken van waardplanten en geschikt habitat.

4.9 Vogels

Algemene broedvogels

Tijdens het veldbezoek zijn enkele algemene soorten waargenomen zoals boerenzwaluw, heggemus, huiszwaluw, koolmees, merel, Turkse tortel en vink. In het plangebied zijn potentiële nestlocaties aanwezig voor algemene broedvogels in de vorm van hagen, perkjes, bomen en daken. Tijdens het veldbezoek zijn geen bezette nesten aangetroffen.

Vogels met een jaar rond beschermde nestplaats

In de directe omgeving (tot 5 kilometer) van het plangebied zijn de volgende vogelsoorten met een jaar rond beschermd nest mogelijk aanwezig: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, ooievaar, ransuil, roek, sperwer, steenuil en wespandief (NDFF, 2018¹):

- Uit de directe omgeving is het voorkomen van broedlocaties van roek, ooievaar, havik en buizerd bekend (NDFF 2018). Deze soorten broeden niet in gebouwen en worden door het voornemen niet negatief beïnvloedt.
- Tijdens het veldbezoek zijn in de noordoostelijke schuur meerdere veren van kerkuil en steenuil en enkele braakballen gevonden (zie figuur 4.1). Vanwege het ontbreken van isolatie en afgesloten gaten is het onwaarschijnlijk dat de kerkuil of steenuil in het plangebied een bezet nest heeft. Het gebruik van het plangebied als (essentieel) leefgebied voor deze soorten kan echter niet worden uitgesloten.
- Meerdere panden in het plangebied zijn geschikt voor gebruik door de huismus. Het betreft hier dakpannen en golfplaten welke mogelijk gebruikt kunnen worden als nestlocatie (zie figuur 4.3).

Tijdens het veldbezoek zijn naast de potentie voor leefgebied voor steenuil en kerkuil en de potentie voor nestlocatie van de huismus geen nesten of aanwijzingen van verblijf van andere vogelsoorten met een jaar rond beschermd nest aangetroffen (boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, wespandief en zwarte wouw). Gezien de locatie, de eisen van deze vogelsoorten met een jaar rond beschermd nest en het gebruik van plangebied worden deze ook niet verwacht.

Figuur 4.1: Veren van steenuil en kerkuil

Figuur 4.2: Geschikte dakpannen voor huismus

¹ In de gegevens van het NDFF is niet geselecteerd op type waarnemingen zoals, bijvoorbeeld enkel broedvogeltellingen voor de vogels. De waarnemingen van vogelsoorten met een jaar rond beschermde nestlocatie betreffen een overzicht van alle op het moment van opvragen goedgekeurde actuele waarnemingen, dus ook losse waarnemingen en niet alleen broedgevallen.

5 Beschermde gebieden

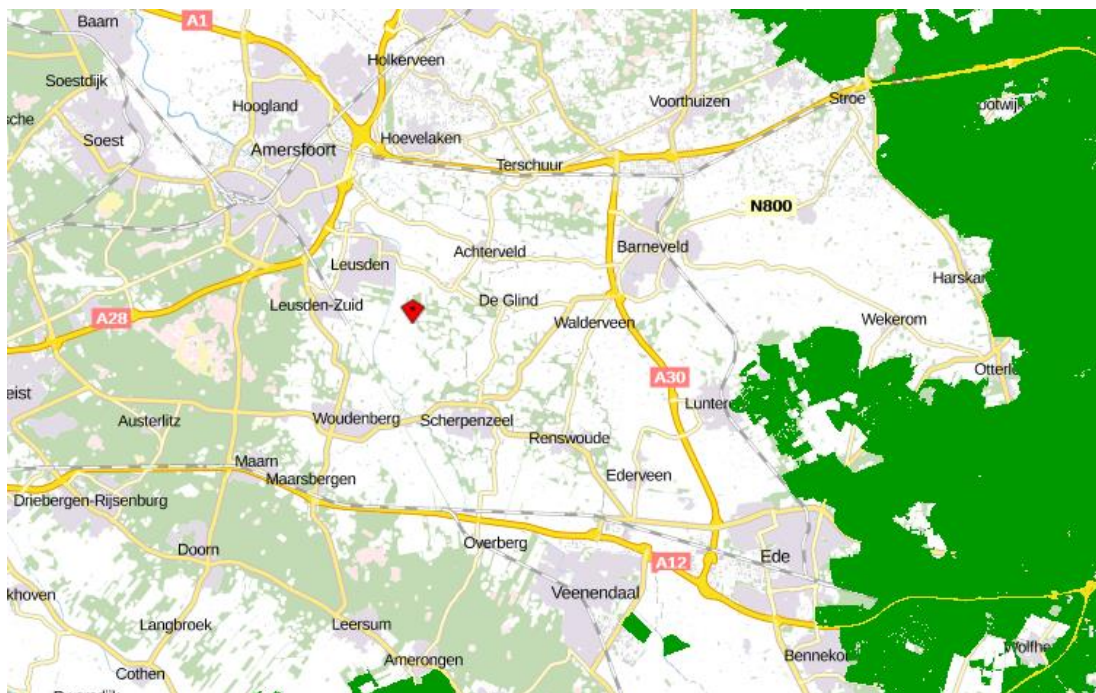
Het gebiedsbeschermingsdeel van de Wnb voorziet in de bescherming van natuurgebieden van Europees belang welke behoren tot het Natura 2000-netwerk. Deze gebieden worden beschermd om de gunstige staat van instandhouding van vogelsoorten, habitattypen en andere planten- en diersoorten te behouden en waar nodig te herstellen. De basis wordt gevormd door de zorgplicht (artikel 1.11) waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Naast de wettelijke bescherming van de Natura 2000-gebieden heeft Nederland de bescherming van andere gebieden vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)). De bescherming van het NNN vindt plaats door toetsing van de bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen aan het NNN-beleid. In dit hoofdstuk volgt een overzicht van alle beschermde gebieden in en rondom het plangebied.

5.1 Natura 2000-gebieden

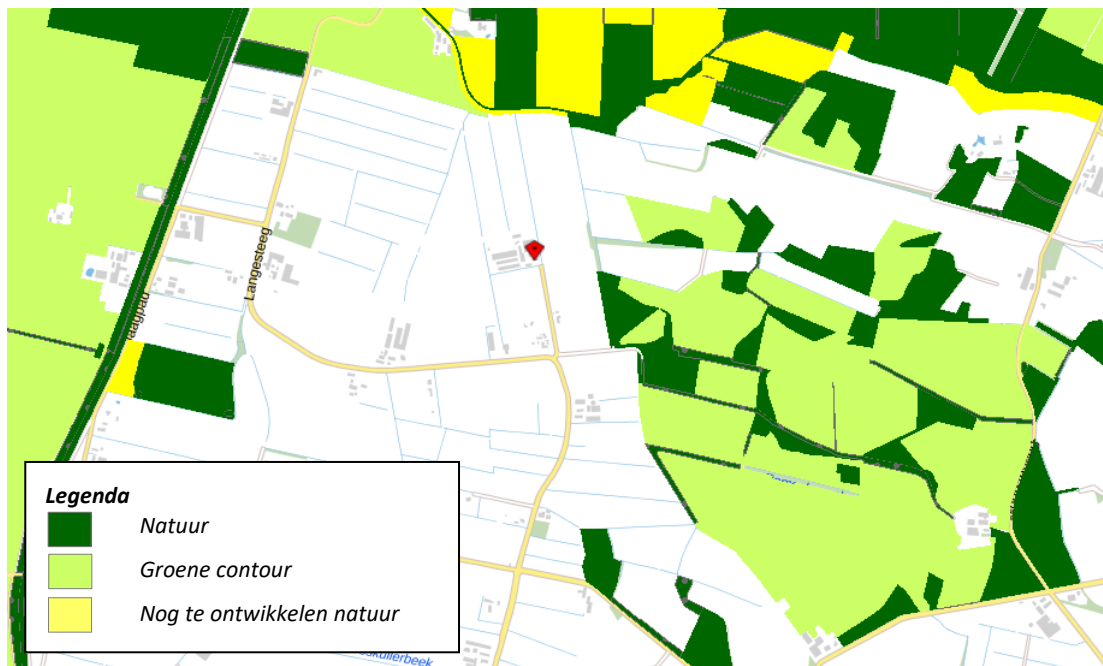
Het bestemmingsplangebied heeft geen status als beschermd Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ('Veluwe') is aanwezig op circa 12 kilometer ten oosten van het plangebied (zie figuur 5.1).

5.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied heeft geen status als Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op circa 190 meter ten zuidoosten van het plangebied (figuur 5.2) en omvat de beheertypen N16.03 Droog bos met productie.

Figuur 5.1: ligging plangebied (rode punt) ten opzichte van nabijgelegen Natura 2000-gebieden (groene vlakken). Bron: Provincie Utrecht, 17-04-2018

Figuur 5.2: ligging plangebied (rode punt) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

Bron: Provincie Utrecht, 17-04-2018.

6 Toetsing en eindconclusie

Voor de sloop van de oude veestallen, het bouwrijp maken van het plangebied en de ontwikkeling van een nieuwe woning dient een wijziging in het bestemmingsplan te worden doorgevoerd. De sloop en herontwikkeling op deze locatie kan effect hebben op de (mogelijk) aanwezige soorten. Deze effecten, zowel op korte (tijdens de uitvoering) als op de lange termijn (na de uitvoering) worden hieronder beschreven.

6.1 Toetsing beschermde soorten

Op basis van het literatuuronderzoek en veldbezoek wordt geconcludeerd dat er mogelijk (essentieel) leefgebied van steenuil, kerkuil en huismus in het plangebied voorkomen. Strikt beschermde planten, grondgebonden zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, libellen en ongewervelden worden op basis van dit onderzoek niet verwacht.

Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied komen naar verwachting algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren voor. De te verwachten grondgebonden zoogdiersoorten zijn door provincie Utrecht vrijgesteld (Provincie Utrecht, 2018); dit wil zeggen dat voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling geen ontheffing van de Wnb hoeft te worden aangevraagd. Voor deze groep soorten geldt, net als voor niet beschermde soorten, ten alle tijden de zorgplicht (artikel 1.11, zie bijlage 1). Omdat deze soorten jaarrond actief zijn kan geen minst kwetsbare periode worden aangegeven.

Doordat steenmarter grote afstanden af legt om te kunnen voorzien in haar voedselvoorziening is het mogelijk dat steenmarter vanuit de omliggende geschikte leefgebieden het plangebied betreedt als onderdeel van haar foerageergebied. Het plangebied op zichzelf is niet essentieel in de voedselvoorziening, derhalve worden geen negatieve effecten op steenmarter verwacht. Mogelijk gebruik van de steenmarter zal alleen als jachtgebied zijn, niet als verblijfplaats. Omdat deze functie niet verloren gaat is voor de steenmarter nader onderzoek noodzakelijk.

Voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen is voor de soortgroep grondgebonden zoogdieren geen nader onderzoek of een ontheffing in het kader van de Wnb nodig.

Vleermuizen

Het is mogelijk dat het plangebied en directe omgeving wordt gebruikt als foerageergebied van diverse vleermuissoorten. Omdat het plangebied in potentie onderdeel uitmaakt van het foerageergebied van vleermuizen dient in de periode april tot november rekening te worden gehouden met foeragerende vleermuizen. Vleermuizen vliegen na zonsondergang uit en foerageren gedurende de schemer- en avonduren. Indien de werkzaamheden in de periode maart tot november worden uitgevoerd dient enkel tussen zonsopkomst en – ondergang te worden gewerkt. Na afloop is het plangebied opnieuw toegankelijk als foerageergebied voor vleermuizen. Hierbij dient met de verlichting rondom de nieuwe woning rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van vleermuizen (zie paragraaf 6.4)

Om verstoring van het foerageergebied te voorkomen dient een aangepaste verlichting te worden gebruikt, zodat de functie behouden blijft. Voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen is voor de soortgroep vleermuizen geen nader onderzoek en geen ontheffing van de Wnb benodigd.

Amfibieën

In het plangebied komen naar verwachting algemeen beschermde amfibieënsoorten voor. Voor de verwachte soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling (Provincie Utrecht, 2018). Dit wil zeggen dat voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling geen ontheffing van de Wnb hoeft te worden aangevraagd. Voor deze groep soorten geldt, net als voor niet beschermde soorten, te allen tijde de zorgplicht (artikel 1.11, zie bijlage 1). In de huidige vorm is het plangebied ongeschikt als onderdeel van het leefgebied van niet-vrijgestelde soorten vanwege het ontbreken van geschikt habitat.

Voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen hoeft voor de soortgroep amfibieën geen nader onderzoek of een ontheffing in het kader van de Wnb.

(Algemene) broedvogels

Het plangebied biedt mogelijkheden als broedlocatie van diverse algemene vogelsoorten. Werkzaamheden die tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd kunnen leiden tot verstoring of vernietiging van (nesten van) broedende vogels. Dergelijke verstoring is niet toegestaan en hier wordt geen ontheffing voor verleend. Door buiten het broedseizoen te werken, kunnen negatieve effecten worden voorkomen. Voor het broedseizoen (verschilt per soort) wordt in de wet wordt geen standaardperiode aangehouden, doorgaans kan globaal uitgegaan worden van 15 maart tot 15 augustus. Dit betreft echter een globale periode, waardoor ook broedgevallen buiten deze periode beschermd zijn. Buiten het broedseizoen zijn onbezette nesten niet beschermd, behalve als het nesten van vogelsoorten met een jaarrond beschermde nest betreft.

De stallen en omgeving zijn mogelijk onderdeel van essentieel leefgebied van de steenuil en kerkuil. Nestplaatsen en het bijbehorend leefgebied van de steenuil en kerkuil zijn jaarrond beschermd. Met de sloop van de stallen gaat dit potentieel essentieel leefgebied verloren. Omdat de aanwezigheid van essentieel leefgebied op dit moment niet met zekerheid kan worden vastgesteld is een nader onderzoek naar deze soorten nodig.

Meerdere stallen en pand 9 zijn mogelijk geschikt als nestlocatie voor de huismus. Nestplaatsen en bijbehorend leefgebied van de huismus zijn jaarrond beschermd. Bij het slopen van deze panden gaan mogelijk nestlocaties verloren. Omdat de aanwezigheid van nestlocaties van de huismus niet meer zekerheid kan worden vastgesteld is een nader onderzoek voor deze soort noodzakelijk.

Het plangebied is in potentie geschikt als broedlocatie van algemene broedvogels, de steenuil, kerkuil en huismus. Bij de sloop van de stallen gaan mogelijk nestplaatsen en (essentieel) leefgebied van de steenuil, kerkuil en huismus verloren. Om vast te stellen of er daadwerkelijk nest(en) en (essentieel) leefgebied van deze soorten in het plangebied bevinden dient een nader onderzoek te worden uitgevoerd. Negatieve effecten op broedvogels kunnen niet zonder meer worden uitgesloten

6.2 Toetsing beschermde gebieden

Het plangebied heeft geen status als beschermd Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ('Veluwe') is aanwezig op circa 12 kilometer ten oosten van het plangebied. Gezien de locatie van het plangebied en de aard van de ingreep doet het voornemen geen afbreuk aan de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied. Een onderzoek in het kader van de Wnb (Natura 2000-Voortoets) is niet nodig.

Het plangebied heeft ook geen status als Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op circa 190 meter ten zuidoosten van het plangebied. Het voornemen heeft door de locatie buiten het NNN en de aard en omvang geen negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. Vanuit het provinciale natuurbeleid is er daarom geen bezwaar tegen de voorgenomen ingreep. Een nadere beoordeling ('nee, tenzij'-beoordeling) is niet nodig.

6.3 Eindconclusie

Het projectgebied en de direct omgeving heeft mogelijk een functie voor zoogdieren, vleermuizen, algemeen beschermde amfibieën en niet-jaarrond beschermde broedvogels. In de quickscan wordt het volgende geconcludeerd:

- De verspreidingsgegevens en het oriënterend veldbezoek geven een voldoende duidelijk beeld van het (mogelijk) voorkomen van beschermde planten, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, ongewervelden en algemene broedvogels.
- De planontwikkeling heeft naar verwachting geen negatieve effecten op beschermde planten, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden. Voor deze soortgroepen behoeven geen mitigerende maatregelen genomen te worden (anders dan maatregelen in het kader van de algemene zorgplicht) en is het aanvragen van een ontheffing van de Wnb niet aan de orde.
- Voor alle soorten, ongeacht bescherming via natuurwetgeving of niet, geldt de zorgplicht waarbij eenieder voldoende zorg in acht neemt voor de in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
- Op basis van de verspreidingsgegevens en het oriënterend veldbezoek kan het gebruik van het plangebied door algemene broedvogels, steenuil, kerkuil en huismus niet worden uitgesloten.
- Om duidelijkheid te krijgen over het voorkomen en het gebruik van het plangebied door steenuil, kerkuil en huismus dient een nader onderzoek te worden uitgevoerd.
- Door de ontwikkeling van het project worden tuinen gerealiseerd welke geschikt zijn als broedgebied voor diverse algemene broedvogelsoorten en mogelijk als foerageergebied voor vleermuizen. Om dit leefgebied te optimaliseren wordt geadviseerd om met de verlichting rondom de nieuwe woning rekening te houden met deze soorten (zie paragraaf 6.4).
- In verband met het voorkomen van algemene broedvogels in en binnen de invloedssfeer van het plangebied moeten mogelijk mitigerende maatregelen worden genomen. Dit is sterk afhankelijk van het moment en de duur van uitvoering.

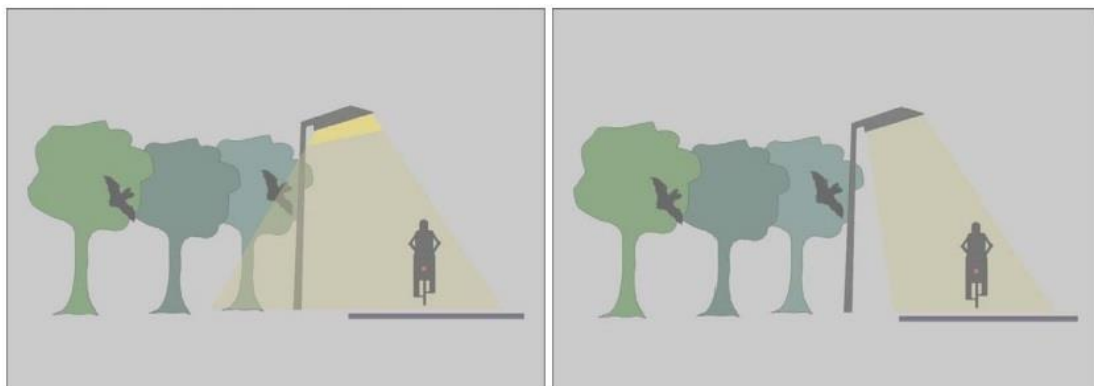
6.4 Advies

Werken buiten de broedperiode

Geadviseerd wordt versturende werkzaamheden buiten de kwetsbare periodes van de aanwezige soorten uit te laten voeren. Voor broedvogels wordt geadviseerd de versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen (doorgaans tussen 15 maart en 15 augustus) uit te laten voeren. Voor enkele vogelsoorten zoals uilen begint het broedseizoen vroeger in het jaar. Wordt er wel in het broedseizoen gewerkt dan dient voorafgaand aan de werkzaamheden een deskundige op het gebied van vogels te worden ingezet. De deskundige stelt vast of er broedsels aanwezig zijn en zo ja of deze worden verstoord door de toekomstige werkzaamheden. Het resultaat van deze controle kan gevolg hebben voor de uitvoering en planning indien er broedsels worden aangetroffen.

Aangepaste verlichting

Voorts wordt geadviseerd met de verlichting (tijdens de werkzaamheden en in de gebruikssituatie) rekening te houden met soorten die gevoelig zijn voor licht (bijvoorbeeld vleermuizen). Dit kan door het licht zo veel mogelijk te richten, zo min mogelijk tijdens de nacht en schermen te werken en strooilicht zo veel mogelijk te beperken. Verlichting dient zo veel mogelijk gedimd en gericht worden (figuur 6.1) en waar mogelijk zoveel mogelijk worden afgeschermd van geschikt habitat voor vleermuizen en andere lichtgevoelige soorten. Wanneer toch tijdens de nacht of schemer wordt gewerkt, dient met (gericht) rood licht worden gewerkt. Rood licht heeft namelijk geen effect op (nachtelijke) activiteit van lichtgevoelige soorten^{2,3}. Ook in de gebruiksfase dient verlichting in de tuin en rondom de woning zoveel mogelijk beperkt te blijven. Indien toch verlichting nodig is dient deze zo veel mogelijk gedimd en gericht te worden.

Figuur 6.1: Voorbeeld gerichte verlichting. Links: ongerichte verlichting. Rechts: gerichte verlichting waarbij lichtverstoring wordt voorkomen. (Bron: Zoogdiervereeniging, 2013)

Nieuwbouw

De nieuwbouw biedt kansen voor het creëren van op nestgelegenheden voor vogels en/of vleermuizen. Geadviseerd wordt om nestkasten voor deze soorten te integreren in het ontwerp van de nieuwe bebouwing. Hierdoor kan een positieve impuls voor de lokale populaties van diverse soorten worden gerealiseerd.

Hiernaast is in het ontwerp (paragraaf 2.2) een grote glazen wand opgenomen. Hoewel er niet direct een doorgang wordt gesuggereerd (bijvoorbeeld als twee ramen tegenover

² NIOO KNAW, 31-05-2017, Artikel: Rood licht beïnvloedt activiteit vleermuizen niet

³ Rijkswaterstaat, geraadpleegd op 02-06-2017, Artikel: Vleermuisvriendelijke verlichting (Batlamp)

elkaar geplaatst zijn) kan deze glazen wand voor vogels een potentieel gevaar vormen. Hoewel er in het voorliggende ontwerp geen doorgang wordt gesuggereerd, kunnen maatregelen worden genomen om te voorkomen dat vogels zich doodvliegen tegen het glas. Hierbij kan gedacht worden aan glasmarkeringen (o.a. stickers), raamdecoratie (vitrage, gordijnen, jaloezieën e.d.) of het plaatsen van meubelen of planten voor het raam.

Nader onderzoek steenuil en kerkuil

Om de aan- of afwezigheid van de steenuil en kerkuil aan te tonen is nader onderzoek noodzakelijk. Er wordt geadviseerd om dit onderzoek uit te voeren volgens het kennisdocument van steenuil en kerkuil (BIJ12 2017) en de soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus (NGB 2017). De aanwezigheid van een nest of van een rustplaats van een steenuil of kerkuil kan het hele jaar worden aangetoond. Alle waarnemingen in een geschikt gebied duiden op de mogelijke aanwezigheid van een nestplaats in het gebied. De meest optimale periode om de aanwezigheid aan te tonen, is van 15 februari tot en met 15 april. Ook buiten deze perioden kan soms worden geïnventariseerd, maar dan zal meer onderzoeksinspanning nodig zijn.

Nader onderzoek huismus

Om de aan- of afwezigheid van de huismus aan te tonen is nader onderzoek noodzakelijk. Er wordt geadviseerd om dit onderzoek uit te voeren volgens het kennisdocument van de huismus (BIJ12 2017) en de soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus (NGB 2017). De aanwezigheid van een nest van een huismus kan het beste in de periode van april – augustus worden aangetoond. Slaapplaatsen kunnen het hele jaar door worden aangetoond. Alle waarnemingen in een geschikt gebied duiden op de mogelijke aanwezigheid van een nestplaats in het gebied.

Bijlagen

Bijlage 1 Wetgeving en beleid

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) vervangt sinds 1 januari 2017 de Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en de Boswet en voorziet hiermee in een gemoderniseerd wettelijk kader voor de bescherming van natuurgebieden, dier- en plantensoorten en houtopstanden. Een belangrijk deel van de in de wet opgenomen regels bestaat uit de omzetting van de internationale verplichtingen op het vlak van bescherming van de biologische diversiteit, in het bijzonder de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De Wnb richt zich in basis op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit,
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies, en
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De wet geeft ook invulling aan de in het bestuursakkoord natuur gemaakte afspraken over decentralisatie van taken en verantwoordelijkheden van het Rijk naar de provincies. De instrumenten en begrippenkaders van de Wnb zijn zo goed mogelijk afgestemd op andere onderdelen van het omgevingsrecht, in het bijzonder de toekomstige Omgevingswet.

In de Wnb zijn, behalve meer algemene bepalingen over bevoegdheden, natuur- en landschapsbeleid, beleidsmonitoring en instrumenten ter bescherming van natuur en landschap ook specifieke regels opgenomen ter bescherming van bijzonder natuurwaarden. Het gaat dan in het bijzonder om de bescherming van natuurgebieden van Europees belang (Natura 2000-gebieden) en de bescherming van soorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen die een specifieke bescherming behoeven. Deze onderwerpen zullen hieronder worden toegelicht.

Zorgplicht

Een belangrijk overkoepelend instrument is de zorgplicht (artikel 1.11) waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Deze zorg houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor in het wild levende dieren en planten:

- dergelijke handelingen achterwege laat dan wel
- indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk beperkt of ongedaan maakt (mitigatie).

Gebiedsbescherming

In de Wnb zijn regels opgenomen die de bescherming van natuurgebieden van Europees belang die behoren tot het Natura 2000-netwerk. Deze gebieden worden beschermd om de gunstige staat van instandhouding van vogelsoorten, habitattypen en andere planten- en diersoorten te behouden en waar nodig te herstellen. Voor plannen of projecten met mogelijke schadelijke handelingen is in de Wnb een vergunningensysteem opgenomen. Hieraan gekoppeld kan het bevoegd gezag preventieve dwingende maatregelen opleggen om schadelijke effecten te voorkomen.

Op basis van de Wnb wordt alleen nog bescherming geboden aan de zogenaamde Natura 2000-gebieden, welke onderdeel zijn van het Europese netwerk van natuurgebieden. De eerder nationaal beschermde natuurmonumenten worden niet meer beschermd op grond van nationale wetgeving. Wel kunnen provincies 'bijzondere provinciale natuurgebieden' en bijzondere provinciale landschappen' aanwijzen. Provincies kunnen eventueel zelf regelgeving opstellen voor deze gebieden.

De gebiedsbescherming is gericht op de bescherming van aangewezen habitats en soorten binnen de gebieden. Significante negatieve effecten op het beschermde gebied zijn niet toegestaan, tenzij sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, er geen alternatieven voorhanden zijn en alle schade wordt gecompenseerd. De wet voorziet eveneens in het beschermen van het gebied tegen handelingen buiten het Natura 2000-gebied met een mogelijk negatief effect op de beschermde habitats en hieraan gekoppelde soorten. Dit is geregeld op basis van de zogenaamde externe werking.

Ten aanzien van Natura 2000-gebieden komen de uitvoeringsbevoegdheden voor het overgrote deel bij de provincies te liggen, met uitzondering van het aanwijzen van Natura 2000-gebieden en het vaststellen van de instandhoudingsdoelstellingen. Ten aanzien van de uitvoering is de provincie waarin een ingreep plaatsvindt, bevoegd. Voor rijkswateren blijft de rijksoverheid bevoegd.

Soortenbescherming

De in de Wnb gestelde regels ter bescherming van soorten voorzien in voorschriften ter bescherming van de van nature in het wild levende planten- en diersoorten. In dit deel staan de verplichte instrumenten van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern, Bonn en het biodiversiteitsverdrag centraal. Het is erop gericht om voor de beschermde soorten een gunstige staat van instandhouding te bereiken of te herstellen.

Verbodsbepalingen

De verboden, afwijkingsmogelijkheden en andere beschermingsmiddelen zijn direct overgenomen uit deze richtlijnen en verdragen en worden in de Wnb opgedeeld in drie beschermingsregimes. Elk van de drie beschermingsregimes kent zijn eigen soortenlijsten met daarbij eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffingsverlening. Voor de eerste twee beschermingsregimes sluiten deze nauw aan bij de verboden en uitzonderingen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere soorten geldt een minder strikt regime.

Vogelrichtlijnsoorten: De bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogels van soorten die voorkomen in de EU als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en de niet in die bijlage genoemde geregeld voorkomende trekvogelsoorten (artikel 3.1; zie bijlage 1).

Voor deze soorten gelden de volgende verboden:

- lid 1: Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- lid 3: Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
- lid 4: Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- lid 5: Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijnsoorten: De bescherming van in het wild levende dieren en planten van soorten die voorkomen in de EU (zie bijlage 1) op grond van de Habitatrichtlijn (bijlagen I, II, IV en V) en soorten van de Conventie van Bern Appendix II en de Conventie van Bonn Appendix I (art. 3.5; zie bijlage 1). Voor deze soorten zijn in de Wnb de volgende verboden opgenomen:

- lid 1: Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- lid 2: Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- lid 3: Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
- lid 5: Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Andere soorten: De bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wnb (art. 3.10; zie bijlage 2). Voor deze soorten is onverminderd artikel 3.5 eerste, vierde en vijfde lid het verboden om:

- lid 1a: in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen.
- lid 1b: de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- lid 1c: vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Voor de zoogdier-, amfibie- en reptielsoorten opgenomen in de bijlage van artikel 3.10 geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege ecologische redenen of de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om kwetsbare en bedreigde dier- en plantsoorten te beschermen.

Houtopstanden

Het doel van in de Wnb opgenomen de regels ten aanzien van houtopstanden blijft de blijft de instandhouding van het bosareaal. De kern wordt gevormd door een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. Deze regels vloeien als zodanig niet onmiddellijk voort uit internationale verplichtingen, maar is van wezenlijk belang in het licht van nationale en internationale natuur-, landschaps- en milieudoelstellingen.

De regels met betrekking tot houtopstanden zijn van toepassing op alle bossen en houtopstanden buiten de 'bebouwde kom Wnb' groter dan 1.000 m² en rijbeplantingen van meer dan 20 bomen. De wet verplicht om de grond waarop het bos heeft gestaan binnen 3 jaar opnieuw in te planten met bomen. Indien mogelijk is herplanting door natuurlijke verjonging ook toegestaan. Waar natuurlijke verjonging niet mogelijk of te verwachten is, bijvoorbeeld bij lintbeplantingen minder dan 30 meter breed, moet geplant worden met boomsoorten die aansluiten bij de groeiplaats. De begrenzing 'bebouwde kom Wnb' wordt door de gemeente vastgesteld, maar hoeft niet samen te vallen met de bebouwde kom in het kader van de wegenverkeerswet. In geval een boom/bomen of andere houtopstanden binnen de bebouwde kom worden gekapt, dan kan een gemeentelijke (omgevings-)vergunning nodig zijn. Dit zal specifiek bij de betreffende gemeente moeten worden nagegaan. Struikbeplantingen groter dan 1.000 m² vallen onder de wet, met uitzondering van éénrijige geschoren meidoornheggen die als zodanig zijn aangelegd en worden beheerd. Spontane bosopslag langs sloten, op natuurterreinen en braakliggende terreinen valt onder de Boswet, zodra sprake is van een bedekkings-percentages van 60% en een opslag van vijf jaar of ouder. De Boswet is niet van toepassing op: erven en tuinen, windschermen van bomen langs boomgaarden, éénrijige beplanting van populier of wilg op of langs landbouwgronden, Italiaanse populier, linde, paardenkastanje en treurwilg, vruchtbomen, kerstspinnen en kweekgoed.

Ook bevat de Wnb een basis om regels te stellen ter uitvoering van Europese regels die beogen te verzekeren dat in internationaal verband verhandeld hout en verhandelde houtproducten duurzaam zijn.

Nesten

De Wnb kent geen standaardperiode voor het broedseizoen van vogels. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken.

Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 1.3 lid 2 van de Wnb. U heeft voor deze soorten geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als u maatregelen treft die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. U mag dus buiten het broedseizoen nesten verplaatsen of verwijderen, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 1.3 lid 2 van de Wnb het gehele seizoen:

1. nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3. nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Deze categorieën zijn terug te vinden in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten'.

Nesten die *niet* het hele jaar door zijn beschermd

In de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten

De aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten is indicatief en niet uitputtend. Als aanvulling op de vorige lijst zijn ook vogelsoorten opgenomen met niet jaarrond beschermde nesten. De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voormalige ecologische hoofdstructuur, EHS) is een netwerk van beschermde natuurgebieden, dat in de basis gevormd wordt door de al bestaande natuur, zoals duinen, heiden, bossen, meren en landgoederen. Aanvullend hierop worden nieuwe natuurgebieden ontwikkeld, bijvoorbeeld op gronden die eerst voor landbouw gebruikt werden. Ecologische natuurverbindingen verbinden deze gebieden met elkaar.

In het NNN liggen:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 nationale parken;
- gebieden waar nieuwe natuur wordt aangelegd;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee;
- Alle Natura 2000-gebieden.

Het NNN moet uiteindelijk samen met de natuurgebieden in andere Europese landen het aaneengesloten pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen. Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op behoud en ontwikkeling (spelregels EHS) van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt in deze gebieden het 'nee, tenzij'-regime. Indien een voorgenomen ingreep de 'nee, tenzij'-afweging met positief gevolg doorloopt kan de ingreep plaatsvinden, mits de eventuele nadelige gevolgen worden gemitigeerd en resterende schade wordt gecompenseerd. Indien de voorgenomen planontwikkeling met bijbehorende ingreep/ingrepen niet voldoet aan de voorwaarden uit het 'nee, tenzij'-regime dan kan de ingreep niet plaatsvinden, tenzij het onderstaande van toepassing is.

Saldobenadering

In die gevallen waarbij het instrument saldobenadering van toepassing is hoeft het 'nee, tenzij'-afwegingskader niet doorlopen te worden en is ook geen sprake van compensatie, zoals bij ingrepen onder het 'nee, tenzij'-regime.

Harde eis hierbij is wel dat aan alle voorwaarden voor het toepassen van de saldobenadering wordt voldaan. Alleen dan is immers per saldo winst voor het NNN gegarandeerd. Is dit niet het geval dan geldt onverkort het 'nee, tenzij'-regime.

Beoordeling van effecten van een ingreep op het NNN

Voor de beoordeling van de effecten van een ingreep en bij het nader invullen van de begrippen: 'geen netto verlies', 'behoud van ambitie', 'versterking van het NNN' en 'kwaliteitsslag' zijn de volgende aandachtspunten ten aanzien van natuurkwaliteit belangrijk:

- zowel de actuele natuurwaarden als het vastgelegde natuurdoel zijn relevant;
- natuurwaarden worden primair afgemeten aan doelsoorten en natuurlijkheid (de kwaliteitscriteria van natuurdoeltypen);
- behoud en ontwikkeling van natuurwaarden zijn afhankelijk van het voldoen aan een reeks van randvoorwaarden (met name bodemgesteldheid, waterkwaliteit, processen in de omgeving, minimumoppervlakte en beheer).
- significant negatieve effecten betreffen zowel natuur- als hun randvoorwaarden;
- lokale ingrepen kunnen (negatieve) effecten hebben op drie schaalniveaus: lokaal, regionaal (kerngebied van het NNN) en landelijk (hele NNN). De vervangbaarheid van natuur hangt af van meerdere ecologische aspecten alsmede relevante nationale beleidsambities.

Bijlage 2   Literatuur

BIJ12 2017 Kennisdocument Steenuil *Athene noctua*, Versie 1.0 juli 2017. BIJ12, Utrecht.

BIJ12 2017 Kennisdocument Kerkuil *Tyto alba*, Versie 1.0 juli 2017. BIJ12, Utrecht.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, De Dagvlinders van Nederland, 2006, Odonata, KNNV, Utrecht.

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J., Buys, J.C. 2016, Atlas van de Nederlandse zoogdieren, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Creemers, R.C.M., & Delft, J.J.C.W. van, (RAVON) (redactie) 2009 De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorische Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

NDFF, 2018 Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied – levering uit de NDFF, NDFF - quickscanhulp.nl

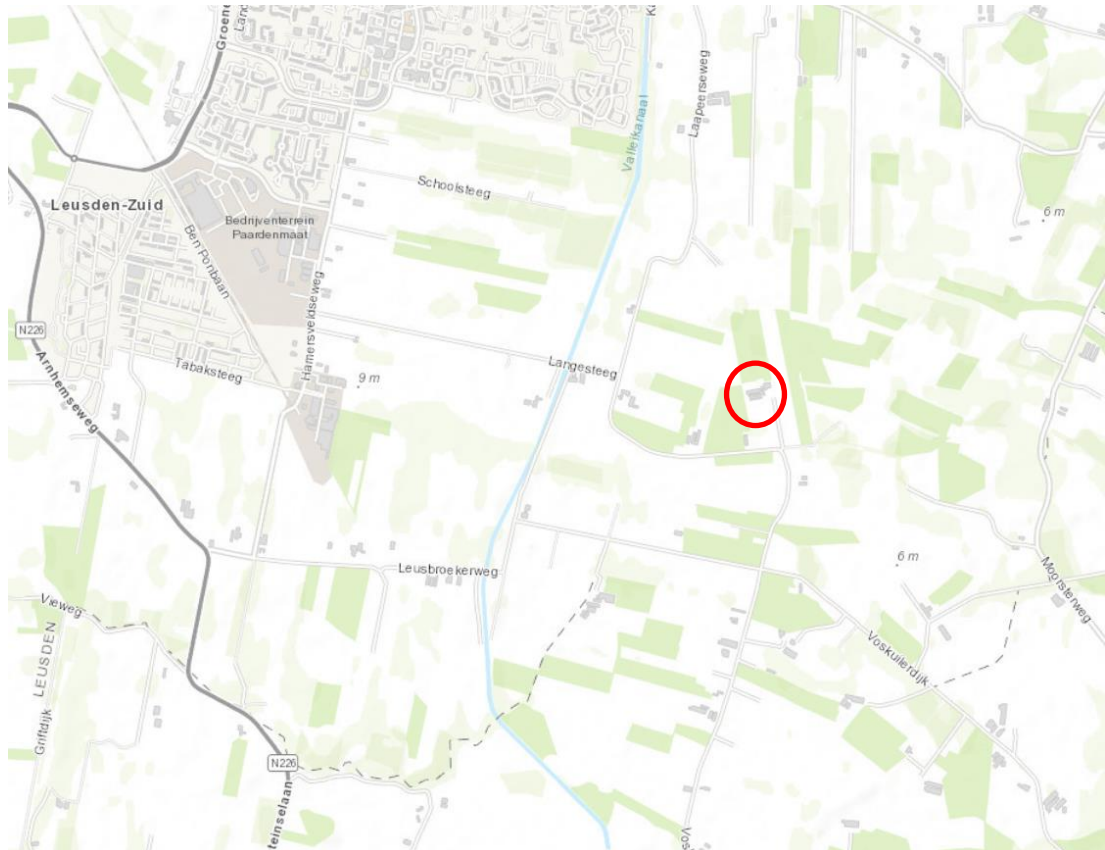
Netwerk Groene bureaus 2017, Soortinventarisatieprotocol versie juli 2017, Netwerk Groene Bureaus

NIOO KNAW: 2017, rood licht beïnvloedt activiteit vleermuizen niet

Internetbronnen:

www.vlinderstichting.nl
www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx
www.anemoon.org/

Bijlage 3   Kaart regionale ligging

Locatie van het plangebied (rood omcirkeld; bron: pdok.nl)

Bijlage 4 Foto's van het plangebied

Aanzicht van de lichtboxen

Aanzicht van de noordoostelijke schuur

Binnenzijde van de noordoostelijke schuur

Geschikte dakpannen voor de huismus

Geschikte dakpannen voor de huis

Aanzicht van woning nummer 9

Aanzicht lichtboxen vanaf nummer 9

Aanzicht westelijke schuren

Aanzicht westelijke schuren

Aanzicht lichtboxen en westelijke schure

Aanzicht nummer 9 vanaf de westelijke lichtboxen

Binnenkant van één van de westelijke schuren